

לשמע קול תורה – מצווה בפרשה

פרשת מצורע

מקווה וחציצה

פרשתנו עוסקת בדיני טומאה וטהרה. המצורע, הנידה, בעל הקרי, הזב והזבה צריכים לטבול במקווה כדי להיטהר. רוב הלכות הטבילה נרמזות בפסוק אחד:

"וְאִישׁ כִּי תִצָּא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַּת זָרַע וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת כָּל בְּשָׁרוֹ וְטָמֵא עַד הָעֶרְב׃" (ויקרא טו, טז).

וכך דרשו חכמינו את הפסוק:

"וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת כָּל בְּשָׁרוֹ – שלא יהא דבר חוצץ בין בשרו למים. בַּמַּיִם – במי מקווה. כָּל בְּשָׁרוֹ – מים שכל גופו עולה בהן. וכמה הן? אמה על אמה ברום שלוש אמות. ושיערו חכמים מי מקווה ארבעים סאה" (עירובין ד, ב).

הפסוק קובע כי אדם שנטמא צריך לטבול את כל גופו במי מקווה בלי שום חציצה בינו לבין המים, ורק לאחר מכן יוכל להיכנס למקדש – והוא הדין לגבי טהרתם של שאר הטמאים שנמנו בפרשתנו.

הטומאה מבטאת את מגבלות האדם, שרוחו אינה יכולה לשלוט לחלוטין על תופעות גופו – ובשל כך הוא חי במחזוריות של טומאה וטהרה. האדם נדרש להבין שאיננו מושלם, אך בד בבד לנסות להתחבר אל הקודש. הטבילה במים מבטאת את שאיפתנו לקודש על אף מגבלותינו, וכבר אמרו חכמינו "אין מים אלא תורה"¹.

בטבילת כל גופו במים בלי חציצה נעשה האדם כביכול עטוף כל כולו בקודש. עם זאת יש לדעת כי הלכות החציצה אינן כה חמורות, כפי שלימדונו חכמים:

"אמר רבי יצחק: דבר תורה, רובו ומקפיד עליו – חוצץ, ושאינו מקפיד עליו – אינו חוצץ. וגזרו על מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד. וליגזור נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו המקפיד [...] – היא גופה גזירה, ואנן ניקום וניגזור גזירה לגזירה?!" (שם).

הגמרא מלמדת שהלכות חציצה אנושיות מאוד. מן התורה רק אם רוב הגוף מכוסה בדבר שאין אדם רוצה בו, כגון לכלוך הדבוק לגופו שבני האדם מקפידים שלא יהיה על הגוף – רק אז הטבילה איננה טבילה והאדם נותר טמא כשהיה. ואולם אם הלכלוך ממוקד רק בחלק מהגוף אין הוא חוצץ מן התורה, ואם החציצה אינה מפריעה לטובל – טבילתו כשרה גם לדעת חכמים.

מכאן שאדם יכול להתעלות ולהיטהר גם אם איננו מושלם. הקדושה איננה מנת חלקם של צדיקים גמורים בלבד שאין שום חציצה בינם לבין התורה, אלא גם מי שיש בו לכלוך מסוים יכול להתחבר לה' ולתורתו. התורה ניתנה לכולם.

בימינו דיני הטבילה משמעותיים בעיקר לנשים הטובלות, וחשוב שכל אישה תדע שחציצה קטנה שהיא אינה מקפידה עליה אינה פוסלת את הטבילה.

לכולנו יש מקום אצל ה' ותורתו – גם אם איננו מושלמים.

שאל דוד בוצ'קו

¹ בבא קמא פב, א.